

En expert är någon
som har begått alla
misstag som kan
begås, inom ett
mycket begränsat
område.

Niels Bohr, 1885–1962

Foto: Fredrik Funck / Presens Bild

Vuxenutbildning
Kvalificerad yrkesutbildning

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) ska förena en praktisk inriktning med fördjupade teoretiska kunskaper. KY kännetecknas framför allt av ett nära samarbete med arbetslivet, som deltar direkt i utformningen av utbildningarna och finansierar en arbetsplatsförlagd utbildningsdel Lärande i arbete (LIA) förlagt till en eller flera arbetsplatser. Utbildningarna växer fram efter lokala och regionala initiativ och får därmed även betydelse för den regionala utvecklingen.

Organisation

Blev en reguljär del av utbildningssystemet 2002

Kvalificerad utbildning (KY) blev en reguljär del av utbildningssystemet från och med 2002 efter en femårig försöksverksamhet. KY skall svara mot ett uttalat behov i arbetslivet. Nya utbildningar kan startas på initiativ av arbetslivet såsom företag eller branschorganisationer. Myndigheten för KY ansvarar för utbildningen och skall godkänna vilka utbildningar som får starta. Godkända KY-utbildningar får statligt bidrag till sin verksamhet och har rätt att utfärda s.k. ”kvalificerad yrkesexamen”.

Huvudman för de olika utbildningarna kan till exempel vara kommun, högskola, företag, landsting eller någon privat anordnare. Utbildningen styrs av en ledningsgrupp där det är krav att arbetslivet har majoritet.

De flesta utbildningarna är tvååriga men utbildningstiden kan variera från ett till tre år. Studierna berättigar till studiemedel och avslutas med en kvalificerad yrkesexamen. För att studera i KY krävs en avslutad gymnasieutbildning eller motsvarande kunskaper.

Kvalificerade yrkesutbildningar - Några exempel

	Ort	Utbildnings- anordnare
<i>Turism- och reseförsäljning</i>	<i>Ystad</i>	Ystads kommun
<i>Hotel Management</i>	<i>Stockholm</i>	Stockholms stad, Frans Schartaus Vuxengymnasium
<i>Redovisningsekonomi</i>	<i>Stockholm</i>	JENSEN Education School AB
<i>Marknadsföring och försäljning</i>	<i>Mölnlycke</i>	Härryda kommun
<i>Processautomation</i>	<i>Göteborg</i>	Göteborgs Stad Studium
<i>Plast- och polymerteknik</i>	<i>Laxå</i>	Stiftelsen för Kvalificerad Yrkesutbildning i Mellansverige
<i>TV & Videoproduktion</i>	<i>Gamleby</i>	Lernia AB GTV
<i>Systemutveckling och programmering</i>	<i>Malmö</i>	Lernia AB Malmö
<i>Trädgårdsmästarutbildning</i>	<i>Enköping</i>	Enköpings kommun
<i>Äldres hälsa och ohälsa</i>	<i>Danderyd</i>	Didaktus Utbildningar AB

Elever

Drygt 20 000 ansökningar till kvalificerad yrkesutbildning

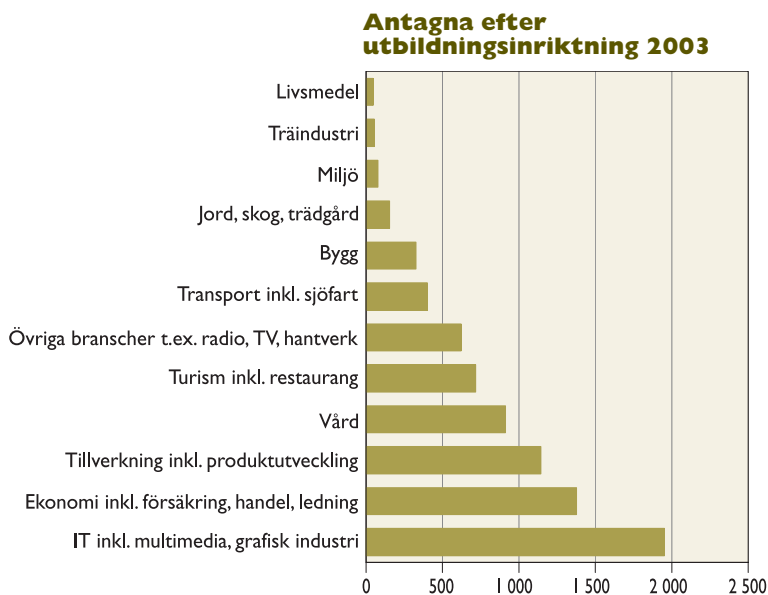
Antalet ansökningar till KY ökade från ca 2 700 år 1996 till närmare 23 000 år 1999. Efter år 2000 minskade antalet ansökningar och 2003 var de drygt 20 000.

Från att ha varit en viss underrepresentation av kvinnliga sökande har andelen ökat för att 2003 svara för 56 procent av samtliga sökanden. Kvinnor sökte sig i högre grad till utbildningar inom områdena *vård och turism inklusive restaurang* medan män dominerade bland de sökande till områdena *tillverkning inklusive produktutveckling, bygg och IT*.

Ekonomiutbildningar populärast

Utbildningar inom IT-området hade flest sökande under åren 1996–2002 men intresset för dessa utbildningar har successivt minskat och år 2003 hade utbildningar inom *ekonomi inklusive försäkring, handel och ledning* störst andel av de sökande (23 procent). Övriga områden inom KY med många sökande var *vård* och *tillverkning inklusive produktutveckling*.

Antalet sökande som antogs till en KY-utbildning 2003 var 7 784, vilket innebar en ökning av antalet nya studerande med ca 900 jämfört med året innan.

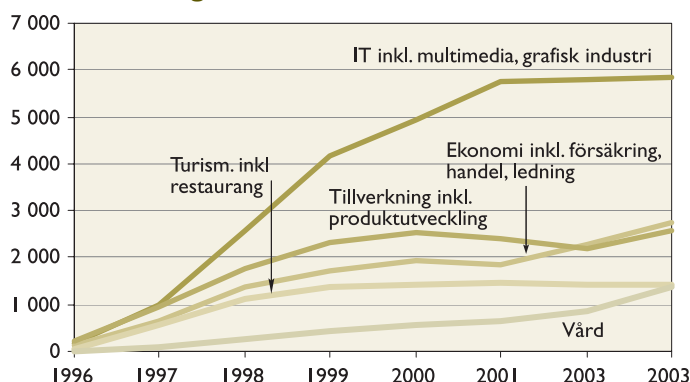

Studerande

Totalt deltog 17 635 studerande i KY under någon del av 2003 vilket innebar en ökning med ca 4 000 jämfört med senaste året. Den stora ökningen av antalet personer som studerat i KY någon del av året speglade i första hand en ökad genomströmning av studerande.

Till följd av att flera fullföljt en KY-utbildning 2003 kunde flera nya studerande beredas plats i KY-utbildningar inom den givna ekonomiska ramen. Statsanslaget till KY motsvarar 12 500 årliga utbildningsplatser.

Antal studerande för de fem vanligaste inriktningarna 1996–2003

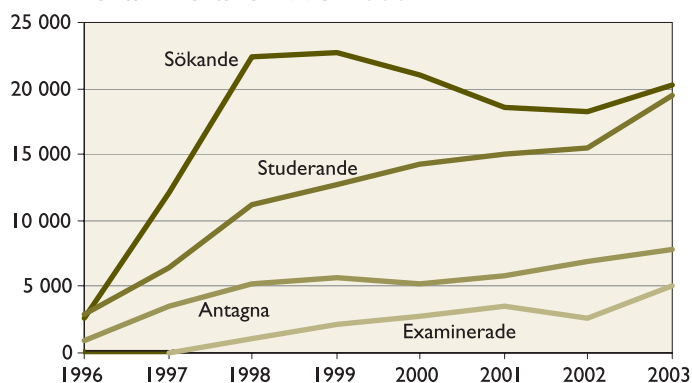

Ungefär en tredjedel av de studerande fanns 2003 inom området IT, inklusive multimedia, grafisk industri medan den största ökningen under året fanns inom området vård.

Antalet examinerade ökar

I takt med att KY har utökats examineras allt fler även om antalet kan variera något mellan åren. Antalet examinerade under 2003 var 5 076, vilket är nästan dubbelt så många som året innan. Det var ungefär lika många män som kvinnor som examinerades. Bland männen hade ungefär en tredjedel av de examinerade studerat inom IT-området. Var fjärde kvinna examinerades antingen inom IT eller inom ekonomi.

Antal ansökningar, antagna, studerande och examinerade 1996–2003

Kostnader

Snittkostnaden per utbildningsplats för de utbildningar som beviljades under 2003 är cirka 55 400 kronor per utbildningsplats. Detta är en ökning med 2 500 kronor per utbildningsplats jämfört med snittkostnaden per utbildningsplats under de fem föregående åren.